

Vsebine programa upravljanja območij NATURA 2000

Predstavitev

Andrej Bibič, Jana Kus Veenvliet

Zakonske podlage

Pripravo in sprejem Operativnega programa in akcijskega načrta ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja Natura 2000 območij predvideva 5. odstavek 94. člen ZON.

Vsebine določajo:

1. NPVO, ki ga je sprejel državni zbor RS 24.11.2005,
2. 2. odst. 33 člena ZON, ki nalaga sprejem ukrepov za ohranjanje posebnih varstvenih območij,
3. 12. in 15. člen Uredbe o posebnih varstvenih območjih (Natura 2000),
4. Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, sprejeta s sklepom Vlade 20.12.2001.

Zakonske podlage (EU)

Z Direktivo predpisani obvezni načini zagotavljanja preživetja in razmnoževanja vrst in habitatnih tipov na teh območjih:

- **ustrezni koraki** za preprečevanje slabšanja stanja - 6. člen (2. odst.) Direktive o habitatih
- **obvezne presoje** v skladu s 6. členom (odstavki 3. in 4.) Direktive o habitatih na vseh območjih Natura 2000 [7. člen *Direktive o habitatih*]

Sistem obveznih presoj poteka neodvisno on programa upravljanja, zato vsebine presoj niso predmet programa.

Ustrezni koraki – povezuje jih AN&PU N2k

Obstoječi pravni instrumenti za ustrezne korake

- **Sektorsko upravljanje** razpolaga z dolgoročnimi načrti za rabo trajnostno naravnih dobrin in skrbjo za naravo/Naturo 2000 (GGN, LGN, RGN, NUV oz. P Ukrepov)
- **Nacionalni program varstva okolja**
- **Programski akti**, ki so temelj za izvajanje ukrepov (RDP 07-13)
- **Območno upravljanje**, po potrebi (pogodbeno varstvo, odkup v državno last, varstveni režimi zavarovanj)

Predpisane vsebine

AN&PU N2k

1. podrobni varstveni cilji, ki se praviloma nanašajo na notranja območja Natura območij in izhajajo iz varstvenih ciljev

2. ukrepi za doseganje varstvenih ciljev:

- ukrepi varstva narave, z navedbo odgovornih nosilcev, rokov in finančnih virov
- ukrepe prilagojene rabe naravnih dobrin, s katerimi se dosega varstvene cilje, z navedbo načrta rabe naravne dobrine, s katerim se ukrepi določijo podrobneje ter izvajalca tega načrta;
- ukrepe prilagojene kmetijske prakse, s katero se dosega varstvene cilje ter način zagotavljanja teh ukrepov;
- ukrepe upravljanja voda z navedbo načrta upravljanja voda, s katerimi se ukrepi določijo podrobneje ter izvajalca tega načrta;
- druge ukrepe, če so ti potrebni za zagotavljanje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov.

3. kazalci

4. raziskovalne aktivnosti

Osnutek dokumenta

- 1 UVOD
- 2 CILJI OHRANJANJA BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI
 - 2.1 Ohranjanje ekosistemov
 - 2.1.1 Vzpostavitev sistema upravljanja območij Natura 2000
 - 2.2 Ohranjanje vrst
- 3 DEJAVNOSTI TRAJNOSTNE RABE SESTAVIN IN TRAJNOSTNEGA RAZVOJA
 - 3.1 Kmetijstvo
 - 3.2 Gozdarstvo
 - 3.3 Lovstvo
 - 3.4 Ribišтво
 - 3.5 Upravljanje z vodami
 - 3.6 Turizem

Osnutek dokumenta

- 4 **PODPORNE DEJAVNOSTI OHRANJANJU BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI IN TRAJNOSTNI RABI**
- 4.1 Mehanizmi ukrepanja za ohranjanje biotske raznovrstnosti
- 4.2 Ekonomski mehanizmi
- 4.3 Urejanje prostora in CPVO
- 4.4 Regionalni razvoj
- 4.5 Monitoring
- 4.6 Raziskovanje in razvoj tehnologij
- 4.7 Komuniciranje
- 4.8 Izobraževanje in usposabljanje
- 4.9 Posredovalnica informacij
- 4.10 Mednarodno sodelovanje

Osnutek dokumenta

2.1.1 Vzpostavitev sistema upravljanja območij Natura 2000

Za območja so določeni:

- podrobni varstveni cilji, ki se praviloma nanašajo na notranja območja Natura območij in izhajajo iz varstvenih ciljev v skladu z uredbo Natura 2000,
- ukrepi varstva narave, z navedbo odgovornih nosilcev, rokov in finančnih virov,
- načrt upravljanja, s katerim se ukrepi določijo podrobneje in izvajalca tega načrta.

Podatki bodo v prilogi.

Osnutek dokumenta

2.1.1 Vzpostavitev sistema upravljanja območij Natura 2000 – v besedilu so območja združena po tipih:

- *Območja Natura 2000 z obalnimi in morskimi habitatni tipi*
- *Območja Natura 2000 s celinskimi vodami, barji in močvirji*
- *Območja Natura 2000 s habitatnimi tipi v kmetijski krajini*
- *Območja Natura 2000 z gozdnimi habitatni tipi*
- *Območja Natura 2000 s podzemeljskimi habitatni tipi*

Strokovne podlage

Vsebina EUROSITE:

1. Opis stanja (narave, socio-ekonomskih razmer,...)
2. Varstveni cilji (idealni – iz zelenih stanj v naravi, vezano na vrste in HT N2k, operacionalni – iz omejitev v kadrih in sredstvih)
3. Izvedba (strategija mgt, naloge in cone, nabor projektov, delovni načrti)

Vsebina predpisi VN:

1. Obrazložitev
2. Podrobni varstveni cilji (najprej zeleni, zaradi postopka usklajevanja nato operacionalni)
3. Izvedba (Ukrepi varstva narave in način njihovega zagotavljanja)

Obstoječe upravljanje kot pravni akti

Horizontalno upravljanje (cela država):

- načrti upravljanja (dolgoročni - 10 letni) in javna služba, ki skrbi za njihovo izvedbo, na področju:
 - gozdarstva, lova, ribolova (celinske vode in morje)
 - prostorsko načrtovanje
 - upravljanje z vodami
- Usmerjanje – s plačili (vklj. s pogodbenimi ukrepi), navzkrižna skladnost (vklj. DKOP), investicijske podpore – v kmetijstvu.

Obstoječe upravljanje kot pravni akti

Specifično Natura 2000 upravljanje (del države):

- Pogodbeni ukrepi (kmetijsko-okoljski in po Zakonu o ohranjanju narave ZON)
- Pravni ukrepi (ZON)
 - širše zavarovani območje (park) z upravo
 - trajno zavarovanje - ožje (z varstvenim režimom, npr. naravni rezervat)
 - začasno zavarovanje in regulacija ene dejavnosti

Načrti upravljanja kot programski akti / poslovni načrti

Obstoječi horizontalni akti:

- Nacionalni program varstva okolja
- Program razvoja podeželja
- Državni razvojni program
- Poslovni načrti javnih ustanov

Potrebe po novem upravljanju

- Integracija manjkajočih “Natura 2000 koščkov” za doseganje ohranitvenega cilja v obstoječe načrte upravljanja (oboje pravni akti in programski akti / poslovni načrti) – naloga Operativnega programa in akcijskega načrta ohranjanja biotske raznovrstnosti s programom upravljanja Natura 2000 območij.
- Razglasitev novih širših in ožjih zavarovanih območij.